

Извјештај о квалитету за
ГОДИШЊУ СТАТИСТИКУ
ШУМАРСТВА, 2013.

Републички завод за статистику,
Бања Лука, 2015.

Садржај

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања	5
1.1. Намјена и периодика провођења истраживања	5
1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција	5
1.3. Јединица посматрања	5
1.4. Прикупљање података	5
1.5. Обухват	5
1.6. Дефиниције	6
1.7. Обрада података	7
1.8. Објављивање резултата	7
1.9. Кључне варијабле	7
1.10. Кључне Статистике	7
1.11. Упитник	8
1.12. Прилози	9
1.12.1. Упутства за попуњавање образаца	9
1.12.2. Методолошка објашњења	9
1.13. Контакт информације	9
2. Релевантност	9
2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)	9
3. Тачност	10
3.1. Грешке узорковања	10
3.1.1. Грешке узорковања – Показатељ квалитета и учинка (A1)	10
3.2. Неузорачке грешке	10
3.2.1. Грешке обухвата	10
3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (A2)	10
3.2.1.2. Грешке недовољног обухвата	10
3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата	10
3.2.2. Грешке мјерења	10
3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења	10
3.2.2.2. Разлози за појаву грешака мјерења	11
3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења	11
3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (A3)	11
3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења	11
3.2.3. Грешке неодговора	11
3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (A4)	11
3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)	12
3.2.3.3. Поступци у случају неодговора	12
3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора	12
3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)	12
3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)	12
3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)	12
4. Правовременост и тачност објављивања података	12
4.1. Правовременост објављивања података	12
4.1.1. Разлози за кашњење објављивања података и мјере за побољшање правовремености	13
4.2. Тачност објављивања података	13
4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објављивања (ТЗ)	13
4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објављивања	13
5. Доступност и јасноћа	13
5.1. Доступност	13
5.1.1. Канали дисиминације	13

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1).....	14
5.1.3. Начини дисеминације	14
5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)	14
5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3).....	14
5.2. Јасноћа	14
5.2.1. Штампане публикације и објављивање на интернету.....	14
5.2.1.1. Дисеминирани резултати	15
5.2.1.2. Ниво (детаљност) дисеминације	15
5.2.1.3. Метаподаци	15
5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата	15
5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (AC4).....	15
6. Упоредивост и усклађеност.....	15
6.1. Временска упоредивост	15
6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1).....	15
6.1.2. Прекиди у временским серијама	15
6.1.3. Остали фактори који утичу на временску упоредивост	15
6.2. Географска упоредивост	16
6.2.1. Упоредивост са чланицама Европског статистичког система	16
6.3. Десезонирање	16
6.4. Усклађеност између претходних и коначних података	16
6.4.1. Политика дисеминације претходних података	16
6.4.2. Показатељ квалитета – усклађеност између претходних и коначних података (CC2)	16
6.4.3. Разлози за веће разлике између претходних и коначних података	16
7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета.....	16
8. Процјена корисничких потреба и перцепције корисника	16
8.1. Класификовање и разумијевање корисника	16
8.2. Мјерење перцепције и задовољства корисника	16
8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)	16
8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)	16
9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица	17
9.1. Трошкови Републичког завода за статистику	17
9.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)	17
9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица	17
9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у часовима и/или финансијским показатељима (PCR2).....	17
9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености.....	17
10. Повјерљивост, транспарентност и заштита	17
10.1. Повјерљивост.....	17
10.2. Транспарентност.....	17
10.3. Заштита	17
11. Закључак	17

1. Увод у статистички процес и његове резултате – Методологија истраживања

1.1. Намјена и периодика провођења истраживања

Сврха годишњих истраживања која се проводе у оквиру Статистике шумарства јесте да се обезбиједи подаци о броју и површини зграда шумарских предузећа, подаци о саобраћајницама, механизацији и превозним средствима, подаци о пошумљавању и искоришћавању шума, подаци о површинама, дрвним залихама и запреминском прирасту по категоријама шума, подаци о посјеченој бруто дрвној маси по извршиоцима сјече, по категоријама шума и врстама састоји на, посјеченом дрвету у шуми и изван шуме, подаци о вјештачком пошумљавању, подизању и обнови шума, подаци о њези и мелиорацији шума, подаци о штетама у државним шумама по узроцима штета, затим штете од пожара у државним и приватним шумама (опожарена површина и посјечена дрвна маса), те посјечена дрвна маса по узроцима штете у државним шумама.

Методолошке основе су засноване на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (*Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics*) представника Eurostat-a, UNECE, FAO и ITTO. Поменути споразум уведен је заједнички JFSQ образац за извјештавање чиме је обезбијеђена међународна упоредивост прикупљених података.

Периодика истраживања је годишња.

1.2. Правни основ и одговорност статистичких институција

Статистичка активност се проводи на основу Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистичког програма Републике Српске за период 2013-2017. година (Одлука Народне скупштине о усвајању бр. 01-1901/12 од 13.12.2012. године, објављена у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 120/12) и важећег годишњег Плана рада Републичког завода за статистику.

1.3. Јединица посматрања

Јединице посматрања су сви пословни субјекти из области шумарства који газдују шумама у државној и приватној својини и њихове организационе јединице, без обзира да ли им је производња шумских сортимената главна или споредна дјелатност.

1.4. Прикупљање података

За прикупљање годишњих података Статистике шумарства користи се извјештајни метод, а извјештаји се, зависно од природе и сложености статистичке активности, заснивају на техничкој и другој документацији, односно на подацима: књиговодствене евиденције, катастарског премјера земљишта, шумско-привредних основа и друге техничке документације.

Подаци књиговодствене евиденције користе се за утврђивање стања радова на подизању и њези шума, искориштавању шума, штетама у шумама, грађевинским и другим радовима у шумарству и ловству. Подаци катастарског премјера земљишта користе се за утврђивање површине неуређених шума, извршеног пошумљавања и сл.

Шумско-привредне основе користе се као извор података о површинама, дрвној маси и прирасту шума разврстаним на врсте састојина и врсте дрвећа, затим о шумским културама, саобраћајницама у шумама, необраслом шумском земљишту и другим подацима.

1.5. Обухват

Све активности у оквиру годишњих истраживања Статистике шумарства се реализују на пуном обухвату јединица посматрања.

Утрошак горива, мазива и електричне енергије односи се само на потрошњу предузећа којима су шуме дате на управљање и газдовање и које врше сјечу у државним шумама и сјечу стабала изван шума на државном земљишту.

Подаци о штетама у државним шумама имају потпун обухват, док се подаци о штетама у приватним шумама прикупљају само о штетама од пожара.

1.6. Дефиниције

Шумом се сматра свака површина већа од 5 ари, која је обрасла шумским дрвећем и служи производњи шумских сортимената, или има заштитну функцију и посебну намјену, без обзира на обраст и висину стабала (високе шуме – разнодобне и једнодобне, изданачке и остале категорије шума). Шумом се сматрају и све чистине, односно необрасле површине настале чистом сјечом као редовним видом газдовања, бесправним сјечама, пуштошењем шума и разним каламитетима.

Чисте састојине су састојине чији састав чини преко 90% једна врста дрвета.

Мјешовите састојине су оне које су састављене из више врста шумског дрвећа. Мјешовита састојина је свака састојина у којој поред основне врсте, друге врсте дрвећа учествују са више од 10%.

Високе једнодобне шуме су шуме високог облика гајења које су настале претежно из сјемена, као и вјештачки подигнуте шуме и културе у којима су стабла приближно једнаке висине и старости.

Високе разнодобне шуме су шуме настале претежно из сјемена у којима се сјеча и обнова врше непрестано на цијелој површини, па су им стабла различите старости и висине, измијешана међусобно, појединачно или у групама. Као високе разнодобне шуме исказане су и шуме које припадају типу "поступно групно газдовање".

Изданачке шуме су шуме претежно настале вегетативним начином размножавања.

Бруто дрвна маса обухвата посјечено индустријско, техничко, огревно дрво и отпадак и губитак који настаје приликом сјече (пањевина, грањевина и трулеж), тј. тоталну масу дрвета на пању, мјерену у дубећем стању.

Индустријско и техничко дрво је оно које је због повољних физичких и хемијских својстава намијењено за индустријску употребу и разне техничке сврхе: трупци, остало дрво за механичку прераду, целулозно дрво, танинско дрво, дрво за суву дестилацију, борови пањеви, рудничко дрво, стубови за електроводе и ТТ, ситно техничко дрво, остало обло дрво, прагови и остало тесано и цијепано дрво.

Њега земљишта обухвата одводњавање, наводњавање, припрему земљишта за природно подмлађивање састојине и вјештачко пошумљавање (сјетвом сјемена и садњом садница).

Под **мелиорацијом шума** исказани су радови у деградираним шумама, којима је циљ поправљање упропашћених шума.

Прореда је главна мјера њега шума. Циљ прореде је да се путем сјече – њега обезбиједи развој квалитетно најбољих стабала, у генетичком и техничком погледу, тј. највећа дрвна маса и најбољи квалитет састојине, док се чишћење спроводи повремено и између прореда, који су, до извјесне мјере, одраз планирања, па се у интензивном газдовању спроводе мање или више са истом периодиком.

Обогаћивање четинарима и племенитим лишћарима значи уношење четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради повећања техничке и економске вриједности шума.

Конверзија је претварање изданачких у високе шуме.

Реконструкција је замјена типа гајења и истовремено замјена врсте дрвећа. Код пошумљавања је исказана цијела површина, а код осталих радова редуцирана.

Сјечиште је површина на којој је извршена чиста сјеча дрвета, са намјером да се на њој природним или вјештачким путем шума поново обнови.

Бесправна сјеча је свака сјеча која се у државној шуми изврши без одобрења надлежних органа, а исказана је као бруто посјечена дрвна маса.

1.7. Обрада података

Обрада података Статистике шумарства је организована у центрالي Републичког завода за статистику Републике Српске, у Одјељењу производних статистика.

Сви прикупљени подаци из области шумаства пореде се са подацима из предходног периода, на нивоу јединице посматрања која је уједно и извјештајна јединица. Свако неочекивано велико одступање података, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом извјештајних јединица.

У апликацију за унос података уграђене су контроле које онемогућавају да се у базу унесу рачунски и логички неисправни подаци. Овакав начин уноса обезбјеђује базу са логички и рачунски исправним подацима.

1.8. Објављивање резултата

Резултати годишњих истраживања Статистике шумарства се публикују као коначни подаци (без претходних података) за ниво Републике Српске.

Годишњи подаци из области шумарства публикују се у оквиру публикације „Статистички билтен шумарства“ „Статистички годишњак Републике Српске“ и „Ово је Република Српска“.

Све поменуте публикације су доступне у штампаном облику и у електронском облику на званичној интернет страници Завода.

Подаци Статистике шумарства за ниво Републике Српске се редовно достављају Агенцији за статистику Босне и Херцеговине (БХАС), која је надлежна за агрегирање података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије ЕУ, Еуростат-а.

1.9. Кључне варијабле

- Број зграда којима располажу шумарска предузећа на дан 31. децембра;
- Саобраћајнице у државним шумама у km на дан 31. децембра;
- Број превозних средства и механизација на дан 31. децембра;
- Површине шума по врстама састојина у ha на дан 31. децембра;
- Површине шума и шумског земљишта по категоријама шума у ha на дан 31. децембра;
- Дрвна залиха и годишњи запремински прираст по категоријама шума на дан 31. децембра;
- Посјечена бруто дрвна маса у m³ на дан 31. децембра;
- Пошумљене површине по категоријама површина и врстама дрвећа у ha на дан 31. децембра;
- Врсте радова у ha и количине садница по врстама дрвећа у хиљ. комада на дан 31. децембра;
- Њега и мелиорација шума по врстама састојина у ha на дан 31. децембра;
- Штете у шумама по врстама састојина и врстама штета у ha на дан 31. децембра;
- Посјечена дрвна маса по узроцима штете у m³ на дан 31. децембра.

1.10. Кључне Статистике

У Контексту Статистике шумарства може се говорити о више кључних статистика и то:

- Број радника по мјесецима и дјелатностима, те квалификацији и степену стручне спреме;
- Број и површине зграда шумарских предузећа;
- Дужина саобраћајница;

- Расположена механизација и превозна средства;
- Површине државних и приватних шума;
- Дрвне залихе и запремински прираст по категоријама шума;
- Посјечена бруто дрвна маса по извршиоцима сјече, по категоријама шума и врстама састојина, те посјечено дрво у шуми и изван шуме;
- Произведени и продати шумски сортименти у државним шумама;
- Вјештачко пошумљавање, подизање и обнова шума;
- Њега и мелиорација шума;
- Подизање и гајење шума;
- Заштита шума;
- Штете у државним шумама по узроцима штета;
- Штете од пожара у приватним шумама.

1.11. Упитник

За прикупљање података у оквиру Статистике шумарства користи се више различитих упитника:

- Промјене површина шума на крају године прате се путем упитника „Годишњи извјештај о промјенама у површини шума (ШУМ-13)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_13.pdf

- Искориштавање шума, односно подаци о посјечној бруто маси лишћара, четинара и укупно по извршиоцима сјече разврстаној на индустријско и техничко дрво, огревно дрво и отпадак прате се упитницима „Годишњи извјештај о искориштавању државних шума (ШУМ-21)“ и „Годишњи извјештај о искориштавању приватних шума (ШУМ-23)“. Обрасци су доступни на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_21.pdf

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_23.pdf

- Вјештачко пошумљавање, њега и мелиорација високих и изданачких шума и мелиорација осталих категорија шума прате се упитником „Годишњи извјештај о подизању и гајењу шума (ШУМ-41)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_41.pdf

- Штете у државним шумама разврстане на узроке штета (пожари, инсекти и биљне болести, елементарне непогоде, дивљач, домаће животиње и штете од човјека прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама у државним шумама (ШУМ-51)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_51.pdf

- Штете од пожара у приватним шумама прате се упитником „Годишњи извјештај о штетама од пожара у приватним шумама (ШУМ-52)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_52.pdf

- Подаци о зградама, саобраћаницама, превозним средствима и механизацији, као и о утрошку горива, мазива и електричне енергије прате се упитником „Годишњи извјештај о грађевинским објектима, саобраћајницама и механизацији (ШУМ-61)“. Образац је доступан на званичној интернет страници Завода:

http://www2.rzs.rs.ba/static/uploads/obraci/sumarstvo/Sum_61.pdf

1.12. Прилози

1.12.1. Упутства за попуњавање образаца

Одговарајућа методолошка упутства за попуњавање обрасца (упитника) садржана су у самим обрасцима и доступна су на званичној интернет страници Завода (погледати 1.11).

1.12.2. Методолошка објашњења

Методолошка објашњења свих статистичких активности Статистике шумарства су доступна на званичној интернет страници Завода:

http://www.rzs.rs.ba/front/category/20/142/?left_mi=32&up_mi=12&add=32

1.13. Контакт информације

Назив и адреса одговорне институције

Назив институције: Републички завод за статистику Републике Српске

Адреса институције: Вељка Млађеновића 12д, 78 000 Бања Лука, Република Српска, БиХ

Контакт лице (име, презиме и контакт подаци)

Име и презиме одговорног лица: Синиша Ћеркета

Телефон: +387 51 332 735

Факс: +387 51 332 750

Е - mail: sinisa.cerketa@rzs.rs.ba

Остале институције укључене у процес прикупљања података

Остале институције нису укључене у процес прикупљања података из области Статистике шумарства.

2. Релевантност

Подаци годишњих истраживања Статистике шумарства за ниво Републике Српске достављају се Агенцији за статистику Босне и Херцеговине, која је надлежна за агрегирање достављених података за ниво БиХ и извјештавање Статистичке канцеларије ЕУ, Еуростат-а.

Осим за потребе извјештавања Еуростат-а, подаци годишњих истраживања користе се и за потребе Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, шумарских факултета, Института за шумарство, локалних заједница, индивидуалних истраживача и Статистике националних рачуна.

2.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа расположивих ESS статистика (R1)

Стопа расположивих статистика је однос између расположивих статистика и статистика захтјеваних (прописаних) уредбама и регулативама (овдје се прије свега мисли на уредбе и регулативе Европске Комисије и осталих релевантних међународних организација).

За годишњу Статистику шумарства не постоје посебно прописане регулативе ЕК. Годишња истраживања Статистике шумарства су засноване на препорукама и дефиницијама које су регулисане међународним споразумом (*Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics*) представника Eurostat-a, UNECE, FAO и ИТТО. Поменути споразум уведен је заједнички JFSQ образац за извјештавање чиме је обезбијеђена међународна упоредивост прикупљених података.

Стопа расположивих ESS статистика се не може прецизно израчунати, али број индикатора из годишње Статистике шумарства задовољава националне потребе а, такође, према врсти сортимената облог дрвета у потпуности обезбјеђује и захтјеване индикаторе на међународном нивоу.

3. Тачност

3.1. Грешке узорковања

3.1.1. Грешке узорковања – Показатељ квалитета и учинка (А1)

Будући да се постојеће статистичке активности из области Статистике шумарства заснивају на пуном обухвату јединица посматрања, мјерење грешака узорковања није релевантно.

3.2. Неузорачке грешке

3.2.1. Грешке обухвата

3.2.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа прекомјерног обухвата (А2)

Адресар пословних субјеката, који су обухваћени годишњим истраживањима Статистике шумарства, се формира и годишње ажурира на основу података Регистра пословних субјеката и евиденције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. Прекомјерни обухват се ријетко дешава у случајевима неблаговременог ажурирања адресара извјештајних јединица када се активностима Статистике шумарства обухвате пословни субјекти које се више не баве дјелатношћу из области шумарства.

3.2.1.2. Грешке недовољног обухвата

Грешке недовољног обухвата су ријетке али свакако могуће у случају неблаговременог ажурирања адресара извјештајних јединица на годишњем нивоу и изостављања пословних субјеката који нису регистровани за дјелатност из области шумарства у оквиру Регистра пословних субјеката, а истовремено нису укључене у евиденцију Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске. У 2013. години није било грешака недовољног обухвата.

3.2.1.3. Мјере за смањење грешака обухвата

Мјере које се предузимају у циљу смањења грешака обухвата су благовремено и редовно ажурирање адресара извјештајних јединица на основу Регистра пословних субјеката, евиденције Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и информација из других статистичких активности (нпр. Статистика национални рачуна, Статистика запослених и плата, итд.)

3.2.2. Грешке мјерења

3.2.2.1. Контроле за откривање грешака мјерења

Грешке мјерења се откривају и спречавају рачунарским и логичким контролама уграђеним у апликацију за унос података прикупљених у оквиру годишњих активности Статистике шумарства. Приликом обраде

података врши се прва, визуелна контрола могућих грешака мјерења, које се најчешће откривају на основу погрешног реда величине или погрешне јединице мјере приказане вриједности. Постојање оваквих грешака углавном се идентификује и отклања приликом анализе временске серије података, поређења предузећа исте или сличне дјелатности и обима производње, као и на бази броја запослених у посматраном предузећу.

3.2.2.2. Разлози за појаву грешака мјерења

Најчешћи разлози за појаву грешака мјерења су:

- Неразумијевање методологије од стране извјештајних јединица;
- Случајне грешке приликом уписивања података у извјештај (образац);
- Уписивање податка у погрешној мјерној јединици;
- Незаинтересованост извјештајне јединице.

3.2.2.3. Поступање у случају грешака мјерења

Лице одговорно за методолошку подршку истраживању је задужено за отклањање грешака. У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику, података из предходног периода, података из осталих статистичких активности, или се врши контактирање извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке.

У случају појаве системске грешке корекција података се врши у сарадњи са извјештајном јединицом, користећи податке из претходних година, поредећи са подацима из других статистичких истраживања.

3.2.2.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа едитовања/уређивања података (А3)

Не води се прецизна евиденција о корекцијама података јер је генерално појава корекције података веома мала.

3.2.2.5. Мјере за смањење броја грешака мјерења

Најзначајнији инструменти за смањење појаве грешака приликом попуњавања извјештаја (упитника/обрасца) су упутства за попуњавање извјештаја, која се налазе на самим обрасцима, а која детаљно описују начин попуњавања извјештаја и указују на најчешће грешке у извјештајима. Од великог значаја је и контактирање извјештајних јединица од стране методолога у циљу тумачења методолошких објашњења и указивања на најчешће грешке које се праве приликом попуњавања извјештаја.

3.2.3. Грешке неодговора

3.2.3.1. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора извјештајне јединице (А4)

Као неодговор третирају се извјештаји који нису достављени или путем којих није достављен комплетан, релевантан и прихватљив одговор.

Током посматране 2013. године није забиљежен неодговор нити једне од јединице посматрања (извјештајних јединица) у овире Статистика шумарства (табела 1).

Табела 1. Стопа неодговора јединица посматрања током 2013. године.

Укупан број јединица посматрања за свако годишње истраживање	Број јединица посматрања за које није добијен одговор	Стопа неодговора
64	0	0%

3.2.3.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа неодзива/неодговора варијабле (A5)

Тренутно не постоји тачна евиденција о броју неодговора по појединим варијаблама али је процијењено да је стопа неодговора око 0,1%.

3.2.3.3. Поступци у случају неодговора

У случају да недостаје комплетан извјештај или само поједини подаци у оквиру извјештаја, успоставља се контакт са извјештајном јединицом и уз њену помоћ се попуњава комплетан извјештај или недостајуће вриједности.

Изузетно у случају неодговора извјештајне јединице за комплетан извјештај или само поједина питања, као и у случају одступања, недоследности и грешака које није могуће исправити кроз поновни контакт са извјештајном јединицом, врши се импутирање података на основу доступних података из временских серија (подаци за претходне године). Кроз апликацију није ријешена процедура за евиденцију импутираних података, али је то у случају Статистике шумарства веома риједак случај.

3.2.3.4. Поступци за смањење стопе неодговора

Да би се смањила стопа неодговора најчешће се користе сљедећи поступци:

- Вишеструко контактирање извјештајне јединице (у случају спријечености);
- Флексибилност рокова достављања извјештаја (могућност помијерања рокова достављања података);
- Комбиновање више различитих начина прикупљања података (телефон, електронска пошта);
- Писање прецизнијих методолошких објашњења, која се односе на одређено питање (варијаблу).

3.2.3.5. Показатељ квалитета и учинка – Стопа импутираних података (A6)

Импутирале су се недостајуће вриједности код питања (односно варијабли) на која одговорна лица из пословног субјекта нису знала или нису хтјела да одговоре. Тренутно не постоји тачна евиденција о броју импутираних података.

3.2.3.6. Показатељ квалитета и учинка – Број учињених грешака, према врсти (A7)

Није било грешака, што значи да је коректно примијењена методологија. Погрешан податак укључен у саопштење за јавност тј. аналитичка презентација није пружила погрешну слику о објављеним подацима.

3.2.3.7. Показатељ квалитета и учинка – Просјечна величина ревизије (A8)

Није планирана и није спроведена ревизија.

4. Правовременост и тачност објављивања података

4.1. Правовременост објављивања података

Правовременост објављивања података представља интервал између посматраног периода на који се податак односи и датума објављивања. Резултати свих статистичких активности у оквиру Статистике шумарства се објављују у форми коначних података, без објављивања претходних података.

Табела 2. Правовременост објављивања годишњих података шумарства

Посматрана година	Датум објављивања коначних резултата за сва годишња истраживања	Број мјесеци од краја посматране године до објављивања резултата
2013	01.10.2014.	9

4.1.1. Разлози за кашњење објављивања података и мјере за побољшање правовремености

Годишњи подаци се објављују правовремено, у складу са Календаром публикавања.

4.2. Тачност објављивања података

Тачност објављивања података представља интервал између стварног и најављеног датума објављивања података, који је одређен Календаром публикавања.

4.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Тачност објављивања (ТЗ)

Стварни датуми објављивања годишњих података Статистике шумарства нису одступали од планираних датума у Календару публикавања

4.3. Разлози за већа кашњења и мјере за побољшање правовремености и тачности објављивања

Није било кашњења, односно подаци су објављени у предвиђеним роковима.

5. Доступност и јасноћа**5.1. Доступност**

Корисници статистичких података могу лако и једноставно доћи до расположивих података Статистике шумарства јер се објављују на интернет страници Завода и у штампаним публикацијама.

5.1.1. Канали дисиминације

При објављивању резултата годишњих истраживања Статистике шумарства у 2013. години коришћени су следећи канали дисеминације:

Број	Канали дисеминације	Коришћено
1	Интернет страница	ДА
2	Писани захтјеви корисника по њиховој спецификацији	ДА
3	Подаци који се објављују путем телефона	НЕ
4	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	НЕ
5	Подаци представљени на новинарској конференцији	НЕ
6	Тематски билтен	ДА
7	Посебне штампане публикације	ДА
8	Базе, доступне спољним корисницима	НЕ
9	Статистички заштићени микроподаци	НЕ

5.1.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених канала дисеминације (AC1)

Стопа коришћених канала дисеминације резултата Статистике шумарства је 44,4% (4/9x100).

5.1.3. Начини дисеминације

При објављивању резултата годишњих истраживања Статистике шумарства у 2013. години коришћени су сљедећи начини дисеминације:

Број	Начини дисеминације	Коришћено
1	Интернет страница Завода	ДА
2	Интернет странице осталих институција	НЕ
3	Интернет странице међународних организација	НЕ
4	Писани захтјеви	ДА
5	Телефонско посредовање	ДА
6	Дигитални медији (CD, дискете, итд.)	НЕ
7	Подаци представљени на новинарској конференцији	НЕ
8	Статистички годишњак	ДА
9	„Ово је Република Српска“	ДА
10	Саопштење	ДА
11	Тематски билтен	ДА
12	Посебне публикације	НЕ
13	Публикације Еуростата	НЕ
14	Публикације осталих међународних организација (OECD, IMF)	НЕ
15	Базе података, намијењене за интерну употребу	ДА
16	Базе, доступне спољним корисницима	ДА

5.1.4. Показатељ квалитета и учинка – Стопа коришћених начина дисеминације (AC2)

Стопа коришћених начина дисеминације резултата Статистике шумарства је 56,3% (9/16x100).

5.1.5. Показатељ квалитета и учинка – Број приступа on-line бази података (AC3)

Подаци Статистике шумарства се објављују путем on-line база података.

5.2. Јасноћа

Заједно са годишњим подацима Статистике шумарства у оквиру публикација су доступна и методолошка објашњења и дефиниције основних индикатора и појмова.

5.2.1. Штампане публикације и објављивање на интернету

- Статистички билтен „Шумарство“ – коначни резултати;
- „Статистички годишњак Републике Српске“ у дијелу који се односи на шумарство;
- „Ово је Република Српска“ – у дијелу који се односи на шумарство.

5.2.1.1. Дисеминирани резултати

- Статистички билтен „Шумарство“ број 14 резултати - у табелама су приказани подаци у облику апсолутних бројева;
- „Статистички годишњак Републике Српске“ у дијелу који се односи на шумарство – у табелама су приказани подаци у облику апсолутних бројева;
- „Ово је Република Српска“ у дијелу који се односи на шумарство – у табелама су приказани подаци у облику апсолутних бројева.

5.2.1.2. Ниво (деталност) дисеминације

Сва годишња истраживања Статистике шумарства се публикују за ниво Републике Српске и једним дјелом за јединице локалне самоуправе.

5.2.1.3. Метаподаци

У оквиру Метаподатака на званичној интернет страници Завода, за ово истраживање су доступни основни појмови и дефиниције као и Методологија, у дијелу интернет странице који се односи на Статистику шумарства. Поред тога, у краћем облику, метаподаци су доступни и у оквиру штампаних и електронских публикација Статистички билтен „Шумарство“ и Статистички годишњак.

Методолошка објашњења су доступна на:

http://www.rzs.rs.ba/front/category/20/142/?left_mi=32&up_mi=12&add=32

5.2.1.4. Мјере за побољшање јасноће дисеминираних резултата

Подаци су јасно приказани.

5.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Стопа комплетности метаподатака (AC4)

Није предмет посебних анализа у оквиру Статистике шумарства.

6. Упоредивост и усклађеност

6.1. Временска упоредивост

6.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Дужина упоредивих временских серија (CC1)

Упоредива серија годишњих података о искоришћавању и пошумљавању шума у државној и приватној својини доступна је од 1998. године. Серија годишњих података која се односи на његу и мелиорацију шума, дужину саобраћаница, број и намјену зграда, превозна средства и механизацију, те штете у шумама по врстама састојина и врстама штета је доступна од 2001. године

6.1.2. Прекиди у временским серијама

Није било прекида годишњих временских серија.

6.1.3. Остали фактори који утичу на временску упоредивост

Није било фактора од значаја да би утицали на временску упоредивост.

6.2. Географска упоредивост

6.2.1. Упоредивост са чланицама Европског статистичког система

Годишњи подаци Статистике шумарства су упоредиви са подацима чланица ЕСС јер се прикупљају према Номенклатури производа и услуга шумарства, а која је припремљена на основу Листе карактеристичних дјелатности шумарства коју је израдио и објавио Eurostat. Номенклатура је саставни дио Приручника за економске рачуне пољопривреде и шумарства и објављена је крајем 1997. године.

6.3. Десезонирање

Сезонско подешавање није потребно, јер се ради о истраживањима која се проводе у годишњој периодици.

6.4. Усклађеност између претходних и коначних података

6.4.1. Политика дисеминације претходних података

Резултати се објављују у форми коначних података, без објављивања претходних података.

6.4.2. Показатељ квалитета – усклађеност између претходних и коначних података (CS2)

Резултати се објављују у форми коначних података, без објављивања претходних података, те се показатељ не рачуна.

6.4.3. Разлози за веће разлике између претходних и коначних података

Резултати се објављују у форми коначних података, без објављивања претходних података.

7. Уступци – компромиси између излазних компоненти квалитета

Није предмет посебних анализа.

8. Процјена корисничких потреба и перцепције корисника

8.1. Класификовање и разумијевање корисника

Кључни корисници података годишњих истраживања Статистике шумарства су:

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске, Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, шумарски факултети, Институт за шумарство, локалне заједнице, индивидуални истраживачи, Статистика националних рачуна и Статистика економских рачуна за шумарство, пословни субјекти, медији итд.

8.2. Мјерење перцепције и задовољства корисника

8.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Индекс задовољства корисника (US1)

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

8.2.2. Показатељ квалитета и учинка – Вријеме протекло од задњег истраживања задовољства корисника (US2)

Проведена је општа Анкета о задовољству корисника, али није конкретно за ову статистику.

9. Трошкови и оптерећеност испитаника/извјештајних јединица

9.1. Трошкови Републичког завода за статистику

9.1.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишњи оперативни трошкови, просјек према главним трошковним компонентама (PCR1)

Није предмет посебних анализа.

9.2. Оптерећеност и трошкови испитаника/извјештајних јединица

Није предмет посебних анализа.

9.2.1. Показатељ квалитета и учинка – Годишње оптерећење испитаника у часовима и/или финансијским показатељима (PCR2)

Није предмет посебних анализа.

9.3. Мјере за смањивање трошкова и оптерећености

Мјере које треба предузети у циљу смањења трошкова и оптерећености извјештајних јединица су веће кориштење електронске поште и измјена образаца у сарадњи са извјештајним јединицама у циљу лакшег, бржег и тачнијег попуњавања образаца.

10. Повјерљивост, транспарентност и заштита

10.1. Повјерљивост

Повјерљивост података и заштита личних података загарантована је члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког тзавода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“, број 49/06).

10.2. Транспарентност

Корисници су упознати са начином коришћења података Статистике шумарства. Уочене грешке у публикованим издањима се коригују. Кориговани подаци у оквиру публикације су јасно означени.

10.3. Заштита

Наведено у оквиру поглавља 10.1.

11. Закључак

У наредном периоду потребно је:

- Користити додатне облике канала и начина дисеминације расположивих података;

- Успоставити систем за евидентирање броја приступа on-line бази података, електронским билтенима и саопштењима;
- Потребно је путем посебне Анкете о задовољству корисника обезбиједити информације о задовољству корисника за поједина статистичка истраживања.